

“ व्यापार चक्र ”

वर्ग: बी.ए.(दुतीय वर्ष)

पेपर स्थूल अर्थशास्त्र - VII

प्रा. डॉ ठाकूर विलास
श्री शिवाजी कॉलेज कंधार

व्यापार चक्राच्या व्याख्या:

केन्स त्यांच्या मते:

"व्यापार चक्र म्हणजे ज्यात तेजी व मंदीच्या व्यापाराचा समावेश होतो, तेजीच्या व्यापाराची वैशिष्ट्य म्हणजे वाढणाऱ्या किमती आणि कमी होणारे बेरोजगारीचे प्रमाण याउलट मंदीच्या व्यापाराची वैशिष्ट्य म्हणजे घटणाऱ्या किमती आणि वाढणारे बेरोजगारीचे प्रमाण होय"

मिचेल यांच्या मते:

"संघटित समाजात होणाऱ्या आर्थिक क्रियांच्या उच्चवाचनाना व्यापार चक्र म्हणतात"

बेनहम यांच्यामते:

"व्यापार चक्र वैभव व संपन्नतेचा असा एक कालावधी आहे की त्यानंतर म्हणजेच आगवण स्वाभाविक असते"

पिगु यांच्या मते:

"बाह्य व अंतर्गत घटकांमुळे घडून येणारे लाटे सारखे बदल म्हणजे व्यापार चक्र होय"

व्यापार चक्राची वैशिष्ट्ये:

- 1) आर्थिक जगातील एक सर्वसाधारण घटना
- 2) ठराविक कालावधी
- 3) शक्तिशाली
- 4) संचयी स्वरूप
- 5) सर्वसमावेशक घटना
- 6) बदलांची गती
- 7) आंतरराष्ट्रीय स्वरूप

व्यापार चक्राच्या अवस्था:

प्रा.डॉ.मोहोकार एच.एस.

- 1) तेजी
- 2) घसरण
- 3) मंदी
- 4) पुनरुत्थान

धन्यवाद !